

STRETNUTIE MEDZIREZORTNEJ PRACOVNEJ SKUPINY MŽP SR IMPLEMENTÁCIA DUSIČNANOVEJ SMERNICE 91/676/EHS A INŠTITÚTU ZNALOSTNÉHO PÔDOHOSPODÁRSTVA A INOVÁCIÍ

IZPI, Nitra, 28. 9. 2023

OBSAH

Predstavenie
PS dusičnany

Čo by mohlo
byť lepšie

Čo sa darí

Návrhy na
spolupráci
PS dusičnany
a IPZI

ZALOŽENIE PS DUSIČNANY A JEJ VÝVOJ

Spolupráca MŽP SR a MPRV SR neformálne funguje od začiatku implementácie smernice Rady 91/676/EHS v roku 2004

Medzirezortná pracovná skupina bola sformovaná v roku 2011 (alebo skôr), koordinátorom skupiny SAŽP

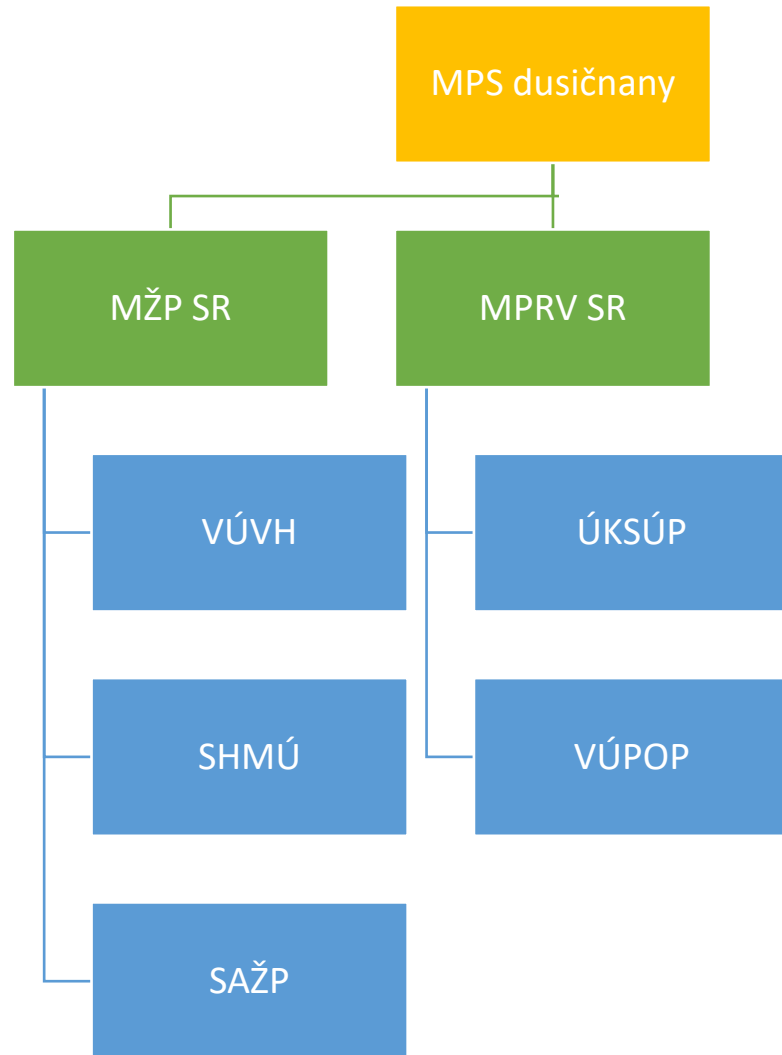
Od roku 2015 koordinátorom pracovnej skupiny menovaný VÚVH

Pracovná skupina MŽP SR oficiálne ustanovená od 1. januára 2019

POSTAVENIE PS DUSIČNANY

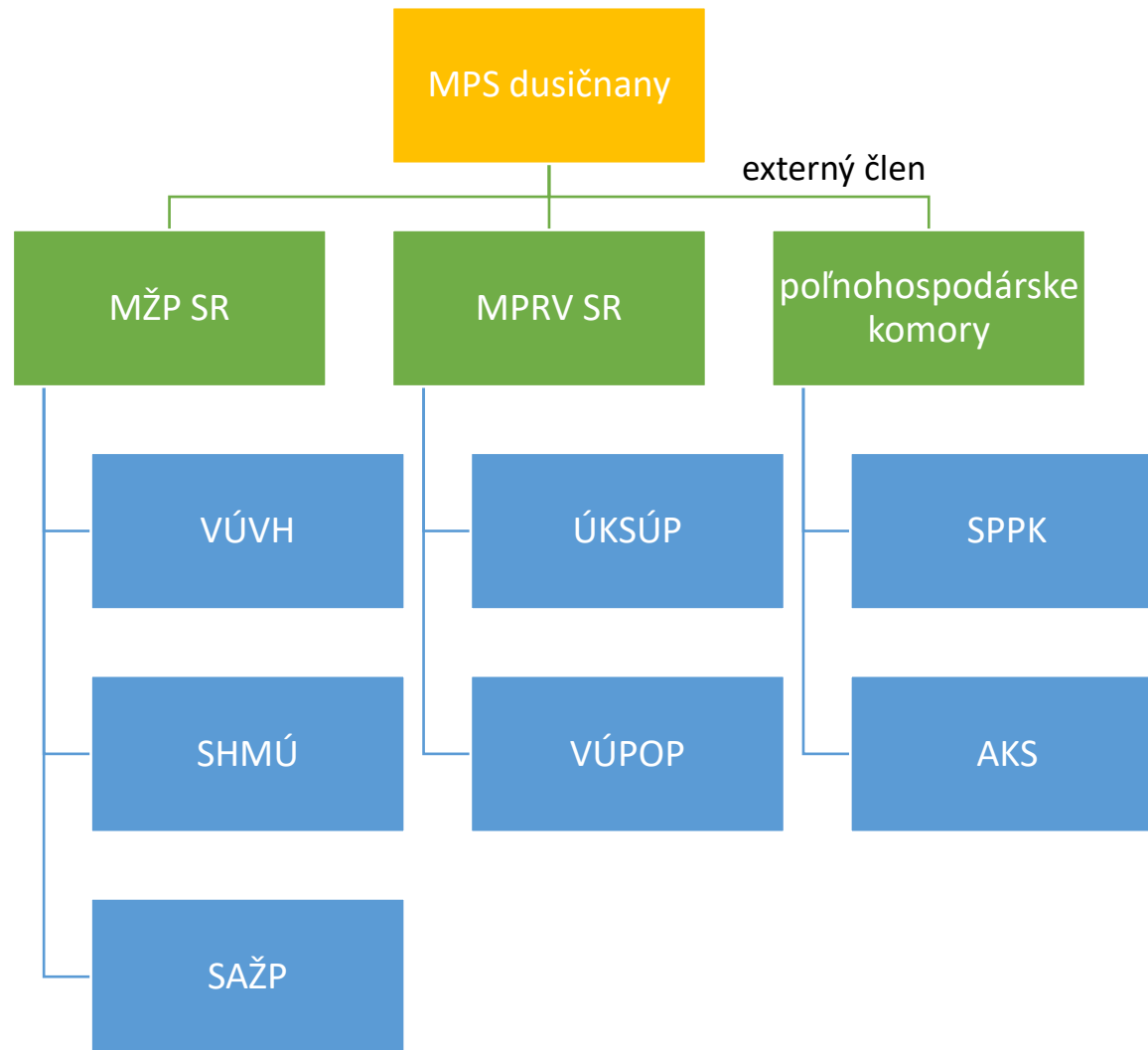
- Jedna z pracovných skupín MŽP SR
(ďalšia je napríklad pre rámcovú smernicu o vode)
- Jedna z pracovných skupín týkajúce sa poľnohospodárstva
(ďalšia je napríklad pesticídy)

ŠTRUKTÚRA PS DUSIČNANY

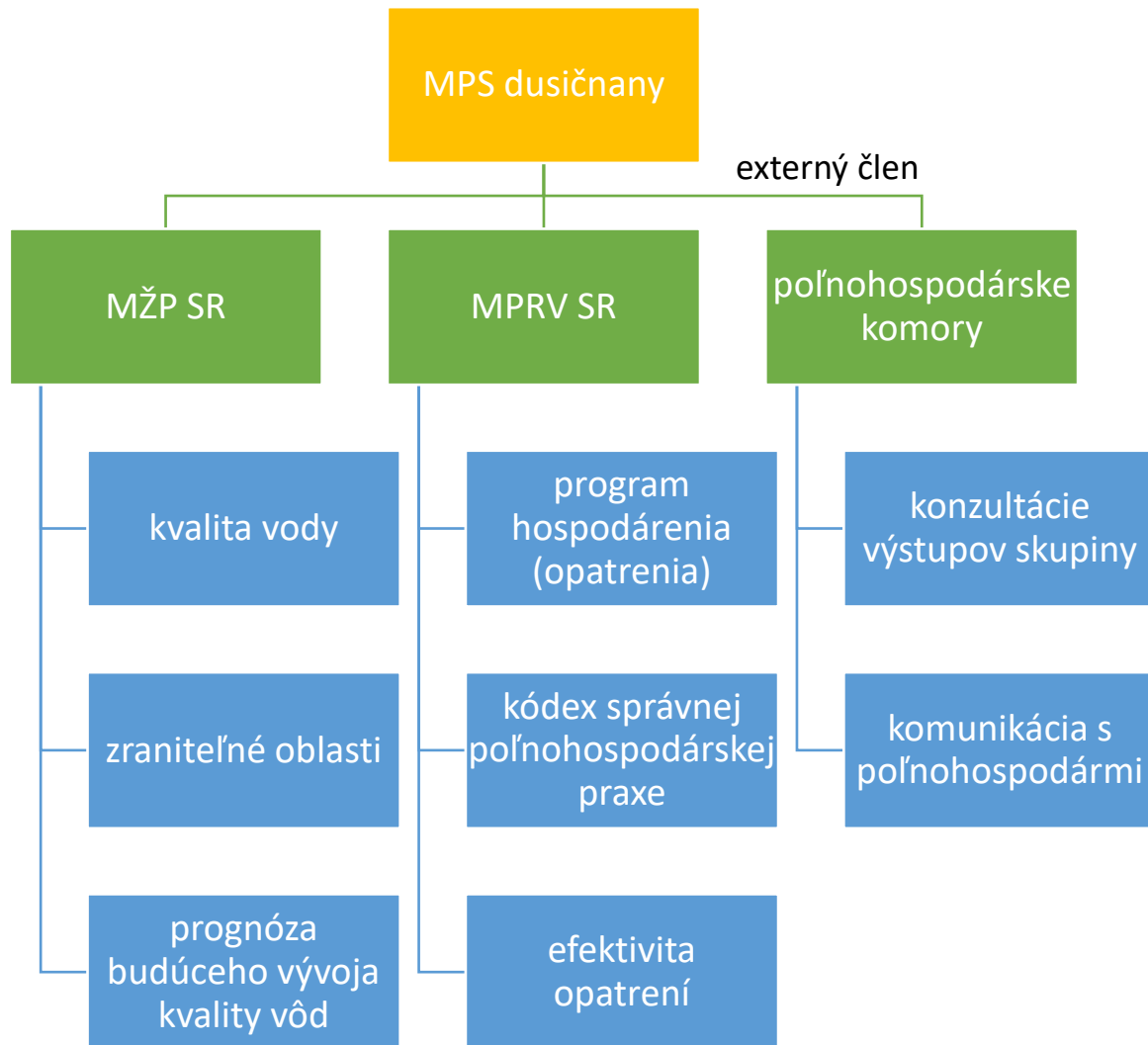
- Spolupráca MŽP SR a MPRV SR neformálne funguje od začiatku implementácie smernice Rady 91/676/EHS v roku 2004
- Od roku 2015 sa spolupráca rezortných organizácií zintenzívňuje – v súčasnosti stretnutia skupiny 4x ročne
- Zefektívňuje sa výmena údajov medzi rezortnými organizáciami

ŠTRUKTÚRA PS DUSIČNANY

- V roku 2016 sa pozvané aj poľnohospodárske komory ako externý člen skupiny pre lepšie informovanie poľnohospodárov o výsledkoch revízie zraniteľných oblastí.

KOMPETENCIE PS DUSIČNANY

- V rámci skupiny sú rozdelené kompetencie
- Rezortné organizácie MŽP rieši environmentálne témy (kvalita vody a vymedzenie zraniteľných oblastí)
- Rezortné organizácie MPRV SR nastavujú povinné (programy hospodárenia) a dobrovoľné opatrenia (kódex správnej poľnohospodárskej praxe)
- Komorám sú predstavované výsledky prác skupiny

DUSIČNANOVÁ SMERNICA - NÁSTROJE

Medzirezortná pracovná skupina MŽP SR Implementácia dusičnanej smernice

Predkladanie správ o stave implementácie smernice Rady 91/676/EHS za 4 - ročné obdobie

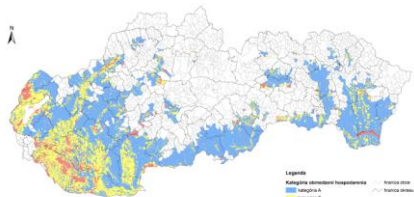
Monitorovanie kvality podzemných a povrchových vôd za účelom sledovania efektívnosti zavádzaných opatrení

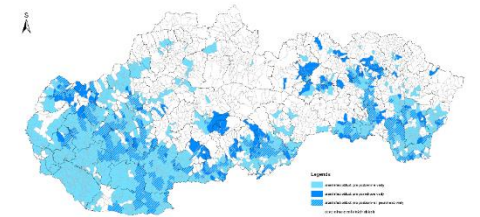
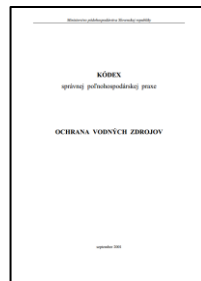
VÚVH, SHMÚ, VS

Program poľnohospodárskych činností v zraniteľných oblastiach, Kódex správnej poľnohospodárskej praxe

Vymedzenie zraniteľných oblastí a ich revízie

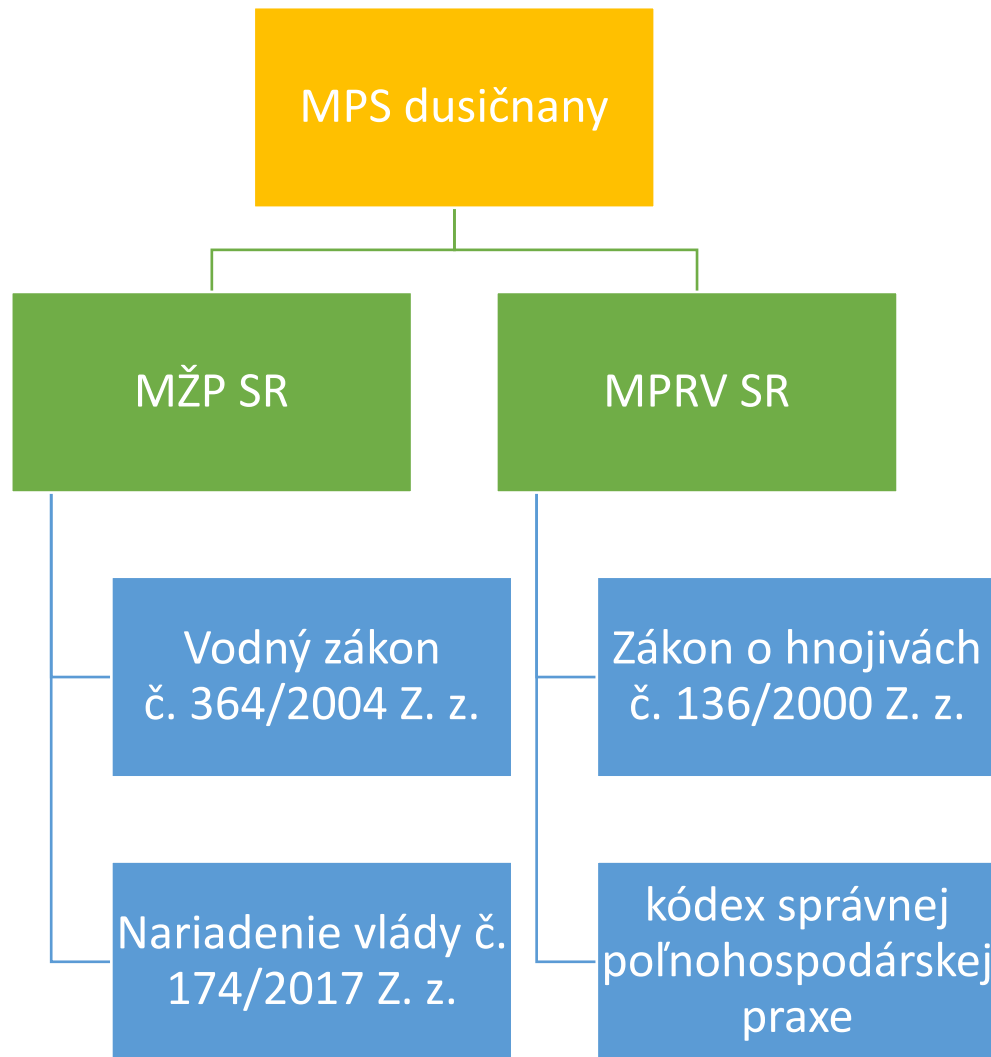
VÚPOP, ÚKSÚP

VÚVH, SHMÚ

KOMPETENCIE PS DUSIČNANY - LEGISLATÍVA

- Legislatíva je v kompetencii ministerstiev
- MŽP transponovalo dusičnanovú smernicu do vodného zákona a výsledky revízie zraniteľných oblastí sú v nariadení vlády, ktoré ustanovujú zraniteľné oblasti
- MPRV SR programy hospodárenia uvádza v zákone o hnojivách a dobrovoľné opatrenia v kódexe správnej poľnohospodárskej praxe
- Ministerstva navzájom pripomienkujú návrhy zákonov.

ČO SA DARÍ

V roku 2016 sa zlepšila informovanosť poľnohospodárov ohľadom výsledkov revízie zraniteľných oblastí

V roku 2019 EK zrušila „infringement“ za porušenie pravidiel implementácie dusičnanej smernice Slovensku v oblasti revízie zraniteľných oblastí a programu hospodárenia (od roku 2012)

V roku 2021 vytvorený Plán činností pre zefektívnenie implementácie smernice a systém včasného upozornenia o veľmi vysokých koncentráciách v podzemnej vode

ČO SA DARÍ

V roku 2016 sa zlepšila informovanosť poľnohospodárov ohľadom výsledkov revízie zraniteľných oblastí

V roku 2019 EK zrušila „infidgement“ za porušenie pravidiel implementácie dusičnanovej smernice Slovensku v oblasti revízie zraniteľných oblastí a programu hospodárenia (od roku 2012)

V roku 2021 vytvorený Plán činností pre zefektívnenie implementácie smernice a systém včasného upozornenia o veľmi vysokých koncentráciách v podzemnej vode

Monitorovanie kvality vôd

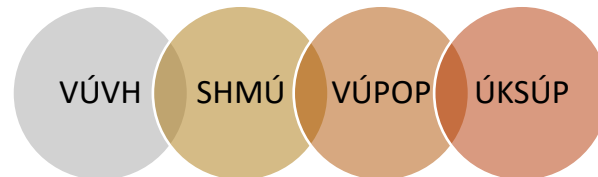
- Dobudovaná monitorovacia sieť VÚVH na sledovanie znečistenia v PzV – tretia najhustejšia v EÚ

- Aktualizovaná monitorovacia sieť povrchovej vody pre potreby dusičnanovej smernice

Spolupráca

- Zlepšenie komunikácie členov PS
- Spoločný pracovný priestor PS
- Nastavené procesy výmeny údajov

Informovanie

- Mapová služba VÚPOP – opatrenia zo zákona o hnojivách
- Informovanie odbornej verejnosti články a účasťou na konferenciách
- Školenia ÚKSÚP

ČO BY BOLO DOBRÉ ZLEPŠIŤ

Informovanie verejnosti

- Informovanie verejnosti a poľnohospodárov o výsledkoch skupiny a zmenách v legislatíve
- Zverejňovanie výsledkov z monitorovania kvality vôd VÚVH, ale komplexne aj za všetky monitorovaní MŽP SR
- Zverejňovanie výsledkov z monitorovania pôdy VÚPOP, ale komplexne aj za všetky monitorovaní MPRV SR
- Prepojenie mapových riešení MPRV SR a MŽP SR

- Poradenstvo

ČO BY BOLO DOBRÉ ZLEPŠIŤ

Informovanie verejnosti

- Informovanie verejnosti a poľnohospodárov o výsledkoch skupiny a zmenách v legislatíve
- Zverejňovanie výsledkov z monitorovania kvality vôd VÚVH, ale komplexne aj za všetky monitorovania MŽP SR
- Zverejňovanie výsledkov z monitorovania pôdy VÚPOP, ale komplexne aj za všetky monitorovania MPRV SR
- Prepojenie mapových riešení MPRV SR a MŽP SR
- Poradenstvo

Spolupráca

- Hodnotenie efektivity opatrení a prognózy vývoja kvality vôd, ktoré vychádza aj z údajov o poľnohospodárstve
- Priestor pre užšiu spoluprácu členov skupiny (články, projekty)
- Koordinované monitorovanie vôd a pôdy
- Zdieľanie informácií o výsledkoch kontrol poľnohospodárov
- Spolupráca s ďalšími skupinami, ktoré sa týkajú poľnohospodárstva a životného prostredia (pesticídy)
- Väčšie zapojenie akademického sektora
- Väčšie zapojenie farmárov, alebo výstupov z komunikácie s farmármi

MOŽNOSTI SPOLUPRÁCE PS DUSIČNANY A IZPI?

Informovanie poľnohospodárov

- Ďalšia možnosť pre našu skupinu efektívne informovať poľnohospodárov o zmene legislatívy (zákon o hnojivách, nariadenie vlády, ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti, atď.),
- kanál pre informovanie poľnohospodárov o aktivitách MPRV SR a ich rezortných organizácií (napríklad mapová služba, nový dokument, články, atď.), ale aj o aktivitách MŽP SR a ich rezortných organizácií (vyhľadávanie o kvalite vody online, články, atď.),
- nastaviť procesy medzi nami tak, aby sa informácie dostali k poľnohospodárom (napríklad nová mapová služba VÚPOP, správa o stave implementácie smernice, novelizácia zákonov, nariadení vlád, atď.),
- organizácia stretnutí a informačných seminárov MPRV SR (napríklad aj s účasťou MŽP SR a ich rezortných organizácií po reportovaní výsledkov do Európskej komisie, keď by o tom bol záujem).

MOŽNOSTI SPOLUPRÁCE PS DUSIČNANY A IZPI?

Informovanie poľnohospodárov

- Ďalšia možnosť pre našu skupinu efektívne informovať poľnohospodárov o zmene legislatívy (zákon o hnojivách, nariadenie vlády, ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti, atď.),
- kanál pre informovanie poľnohospodárov o aktivitách MPRV SR a ich rezortných organizácií (napríklad mapová služba, nový dokument, články, atď.), ale aj o aktivitách MŽP SR a ich rezortných organizácií (vyhľadávanie o kvalite vody online, články, atď.)
- nastaviť procesy medzi nami tak, aby sa informácie dostali k poľnohospodárom (napríklad nová mapová služba VÚPOP, správa o stave implementácie smernice, novelizácia zákonov, nariadení vlád, atď.)
- organizácia stretnutí a informačných seminárov MPRV SR (napríklad aj s účasťou MŽP SR a ich rezortných organizácií po reportovaní výsledkov do Európskej komisie, keď by o tom bol záujem),

Informovanie skupiny

- Ukážky tzv. „*best practices*“,
- informovanie o aktivitách rôznych skupín (pesticídy, živiny, atď.) a hľadanie synergií, prepojenie problematík v oblasti poľnohospodárstva, previazanie s univerzitami,
- zber dát pre MPRV SR (možno by sa dalo využiť pre potreby ÚKSÚP a VÚPOP?),
- pre nás by bolo zaujímavé mať kanál, kde môžeme sledovať/konzultovať vývoj aktivít v rámci AKIS, aby sme boli tzv. „*up to date*“.

MOŽNOSTI SPOLUPRÁCE PS DUSIČNANY A IZPI?

Informovanie skupiny

- Ukážky tzv. „*best practices*“ – úspešné príbehy

Konkrétne

- Skupina ICPDR (International Commission for the Protection of the Danube River) – spisujú dokument „*Interim Report on the Implementation of the Joint Program of Measures 2024*“ a pýtajú členské krajiny o tzv. „*best case examples*“ napríklad v témach ako:
 - poradenský systém v poľnohospodárstve
 - dobré poľnohospodárske praktiky (kontrola erózie, zasakovacie pásy pozdĺž vodných tokov, organické poľnohospodárstvo)
 - Precízne poľnohospodárstvo (závlaha a hnojenie)
- Európska komisia má tiež rada príklady tzv. „*best practices*“

SPOLOČNÉ NÁVRHY NA SPOLUPRÁCU?

Návrh	Kto	Komu

ĎAKUJEM

roman.cibulka@vuvh.sk

